

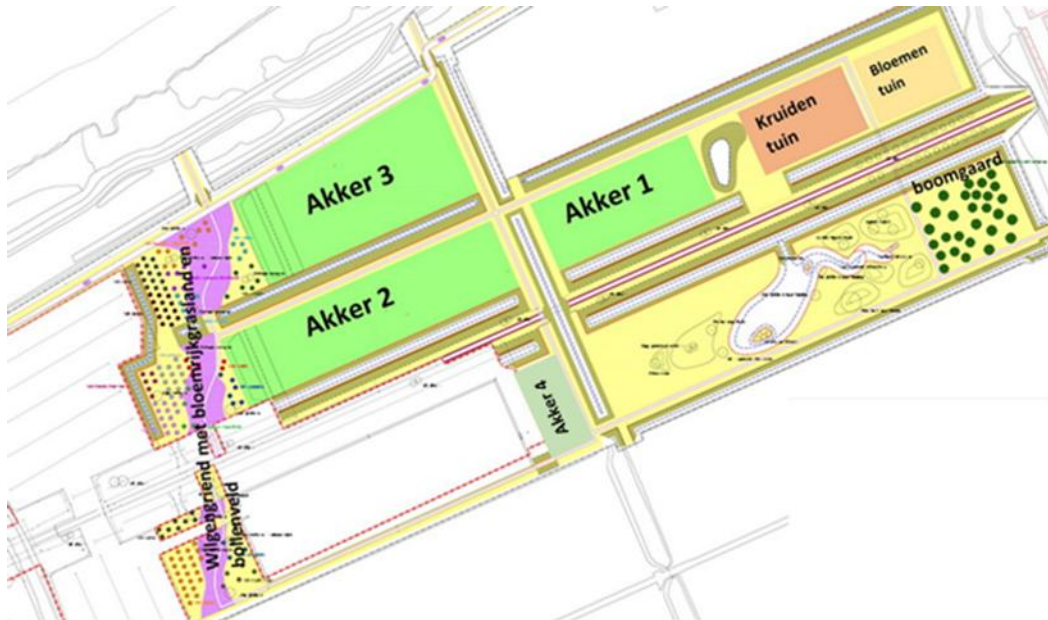
Beheerplan Hennipgaarde 2025

Algemeen

Eind februari 2018 sloten het Recreatieschap Rottemeren en de Stichting Natuurpolders (SNP) een overeenkomst aangaande het beheer van een deel van de Hennipgaarde voor een periode van 5 jaar. Die overeenkomst is begin 2023 verlengd voor opnieuw een periode van 5 jaar en zal eindigen op 31 december 2027. De overeenkomst regelt dat het beheer en onderhoud van de volgende deelgebieden worden verzorgd door de SNP, namelijk (zie ook de kaart hieronder):

- de natuurakkers (akkers 1, 2 en 3)
- de proefakker (akker 4, een kleine akker aan de NO-zijde van de ijsbaan);
- de bloemen en kruidentuin;
- de paddenpoel;
- de wilgengriend, en
- de boomgaard.

In het kader van de huidige overeenkomst stelt het Recreatieschap jaarlijks een bedrag ter beschikking aan de Stichting als bijdrage ter dekking van de kosten van het beheer. Daartoe moet de Stichting vooraf een jaarplan inclusief begroting indienen en na afloop een jaarverslag over het gevoerde beheer.



Akkers 1, 2 en 3 (elk ca. 0,5 hectare)

Tot 2023 gebruikte SNP deze drie akkers voor de biologisch teelt van tarwe op basis van wisselteelt. Elk jaar werd de helft ingezaaid met tarwe en de andere helft met een groenbemester. In 2023 werd echter voor het tweede jaar op rij Fusarium geconstateerd in de tarwe (een voor het oog onzichtbare schimmel), waardoor de tarwe ongeschikt was voor menselijke consumptie. Fusarium overwintert in de grond en plantenresten. Er bestaat een biologisch bestrijdingsmiddel maar gebruik daarvan is duur voor een kleine oppervlakte zoals die van de akkers van de Hennipgaarde. Het alternatief is enkele jaren geen graangewas verbouwen. We zijn daarom genoodzaakt de akkers voorlopig een andere bestemming te geven.

De akkers 2 en 3 zijn daarom in 2024 ingezaaid met een bloemenmengsel (ca. 30 verschillende soorten) en akker 3 met een klaver/bloemen mengsel. Akker 1 is in het najaar van 2024 opnieuw ingezaaid en behoeft in het voorjaar van 2025 dus niet gemaaid te worden. Akker 2 moet in het voorjaar van 2025 nog gemaaid worden en het maaisel moet worden afgevoerd. Akker 3 is in het najaar van 2024 reeds gemaaid. Verwacht wordt dat de akkers van mei tot oktober weer volop in de bloei zullen staan en veel vogels, vlinders, bijen en andere insecten aantrekken. De akkers zullen zodoende volop bijdragen aan verbetering van de biodiversiteit en zullen de Hennipgaarde een fleurig aanzien geven.

In het najaar zal worden bezien wanneer de akkers gemaaid gaan worden: in het najaar of in het voorjaar van 2026.

Nieuwe beplanting op akker 3.

Vanwege het feit dat we de akkers (voorlopig) niet meer kunnen gebruiken voor de teelt van tarwe hebben we het plan opgevat een zevental bomen en vier struikengroepen te planten op akker 3. Ter bescherming van de struikgroepen zetten we ze af met lage paaltjes met staaldraad eroverheen. De bomen en struiken worden in het bestaande klaver/bloemenveld geplant. De grond wordt zo min mogelijk omgewoeld. Met de aanplant beogen we meer variatie aan te brengen in de begroeiing hetgeen goed is voor de verbetering van de biodiversiteit, vergroting van het aantal en soorten vogels en verhoging van het landschapsschoon. De bomen en struikengroepen worden zodanig verspreid dat er ruimschoots voldoende 'open zichtlijnen' blijven en zodanige afstanden tussen de aanplant dat machinaal maaien en onderhoud van het terrein mogelijk blijft.

De proefakker (ca. 0,1 hectare)

In mei 2022 hebben we deze kleine akker reeds ingezaaid met een mengsel van 50 verschillende veldbloemen (70% meerjarig, 30% eenjarig). Dat was een groot succes: van juni tot oktober 2022 bloeiden er veel bloemen op deze akker. In 2023 en 2024 zijn zowel de meerjarige bloemen als het zaad van de eenjarige bloemen weer goed opgekomen, zodat het weer een mooie akker was, alhoewel de grote, hoge planten domineerden terwijl de kleine planten minder zichtbaar en minder talrijk waren dan het jaar daarvoor.

In maart 2025 gaan we deze akker maaien en het maaisel afvoeren, zodat de bloemen en kruiden zich weer goed kunnen ontwikkelen. Waarschijnlijk is het verstandig de akker in 2026 opnieuw in te zaaien, teneinde het mengsel te vernieuwen en vergrassing tegen te gaan.

Bloemen- en kruidenveld (ca 0,35 ha)

In het voorjaar van 2023 hebben we het grootste deel van het bloemenveld (opnieuw) ingezaaid met een bloemenmengsel met 50 verschillende veldbloemen (70% meerjarig, 30% eenjarig), hetzelfde mengsel dat we in 2022 op de proefakker hadden ingezaaid. Ook dit was een groot succes; het gehele jaar door tot diep in de herfst was het veldje één grote bloemenpracht.

Dit bloemenveld, alsmede het daarnaast gelegen kruidenveld (naast de paddenpoel) gaan we in maart maaien en het maaisel afvoeren, zodat alle bloemen en planten weer alle ruimte krijgen om te groeien en te bloeien.

Wilgengriend (0,55 ha)

Elk jaar (in februari) wordt de helft van de wilgen gesnoeid door Rotta. Dat gebeurt 'in de rij om en om', waardoor er nooit een bepaald deel helemaal kort-gesnoeid zal zijn en er altijd een mooie begroeiing aanwezig is. De gesnoeide takken worden opgestapeld op een 'houtril' aan de rand van de griend, die een heel nuttige functie vervult bij vergroting van de biodiversiteit.

Het gras in de wilgengriend wordt elk jaar twee maal gemaaid. We doen dat zoveel mogelijk in eigen beheer met de twee-wiel tractor met maaibalk. Ook schakelen we bij tijd en wijle een aannemer in om ons te helpen. Het gras wordt door ons aangeharkt, deels met een gehuurde tractor en een harker (in bezit van SNP) en deels met de hand. Na droging wordt het hooi afgevoerd, deels met de hand en deels eerst in balen geperst met een oude balenpers van een landbouwmechanisatiebedrijf in Moerkapelle.

Insectenhotel

Het insectenhotel biedt onderkomen aan verschillende soorten wilde bijen. Indien nodig voeren we kleine reparaties uit en vullen we het insectenhotel aan met nieuwe elementen.

Paddenpoel

In het najaar van 2024 is de paddenpoel voor het eerst 'geschoond' d.w.z het riet langs de oevers is gemaaid en riet en waterplanten in de poel zijn verwijderd met een maaikorf. De biomassa is vervolgens afgevoerd. We verwachten dit jaar een mooie hergroei van de beplanting van de paddenpoel.

Boomgaard (ca 0,25 ha)

In 2023 hebben we de fruitbomen laten 'vormsnoeien' door een gespecialiseerd bedrijf. De bomen hebben nu een mooie kelkvorm. We verwachten dat er in 2025 geen speciaal onderhoud van de bomen nodig zal zijn, tenzij er eentje plotseling afsterft.

De heg rond de boomgaard (geplant in 2020) hebben we eind 2024 met een groep vrijwilligers gesnoeid. De meidoornstruiken zijn gesnoeid op borsthoogte, terwijl de 'sierstruiken' kunnen doorgroeien (gele en rode kornoelje, wegedoorn, zwarte bes, gelderse roos), zodat er een mooie gevarieerde heg ontstaat. Eind 2025 gaan we de heg op dezelfde wijze weer snoeien.

Het gras in de boomgaard wordt tweemaal per jaar gemaaid onder dezelfde condities als hierboven vermeld m.b.t. de griend.



Gereedschap en materialen

We hebben budget gereserveerd voor het reguliere onderhoud van de 2-wiel tractor met maaibalk, de harker, de bosmaaier en de irrigatiepomp, en voor aanvulling en vervanging van klein gereedschap.

Vrijwilligers

We hebben een aantal vrijwilligers waarmee we het onderhoud van de Hennipgaarde grotendeels kunnen uitvoeren. Maar extra vrijwilligers voor hulp bij al bovengenoemde werkzaamheden dienen zich onvoldoende aan, ook niet na al onze oproepen. Indien nodig/onvermijdelijk huren we een ZZP'er/aannemer in om ons te assisteren bij het groenonderhoud. We blijven ons natuurlijk inzetten meer vrijwilligers bij het onderhoud van de Hennipgaarde te betrekken.

Jaarplan vastgesteld op 10.03.2025